

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60 szám — Telefon száma 177.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 ft, fél évre 5 ft, negyed évre 2 ft 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak iktatásában

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értelmezhetni:

l. e. 8-9 és d. u. 2-4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DÍJ:

3 hasábos gar nondsor v. annak helye l-szeri hirdetésnél 12 kr.
2 hasábos gar nondsor 8 kr. Nagyon és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyílttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyílttéri cikkek díja előre fizetendő.

Ipari munkaközvetítés.

Brassó, szept. 18.

(m. n.) A társadalmi rend fentartásának legbiztosabb alapját nem a rend- s csendőrség helyes szervezése képezi. Ennél sokkal inkább célhoz vezető mód az, hogy az állam gondoskodjék arról, rendelkezék minden egyes polgára azon eszközökkel, melyek saját magának s gondozására utalt családjának fentartásához szükségesek. Örökölt hajlamok a rosszhoz, könnyelműek társasága számottevően okozzák az emberek eltévedését a helyes utról, s ilyen esetekben a társadalmi rend megköveteli, hogy az eltévedt jobb utra téríttessék. Hogy ezen cél mennél enyhébb eszközök alkalmazása által elérjék, a humanizmus követelménye, de komolyabb esetekben nem szabad visszariadni a legszigorubb megtorlástól sem. Az elkövetett bűn megtorlása az államnak nem csupán joga, de egyszersmind kötelessége is. Mennyivel szebb hivatás vár azonban az államra, midőn feladatává teszi a bűn elkövetésének megelőzését!

A munkás ember, a ki magát s családját a megszerzett heti avagy napi keresetéből tartja fenn, a legritkább esetekben fog azon helyzetbe jutni, hogy ezen béréből bárminő csekély részt is félre tegyen olyan időre, a mikor kedvezőtlen viszonyok kényszerre folytán munkához nem jut. S így az átmenet a munkanélküliségből a legszükségesebb életszükségletek nélkülözéséig vajmi rövid lesz. Munka nélkül nincs kereset, s ez utóbbit követi az éhezés! Mi sem természetesebb, mint hogy a munkás ilyen állapotok közé jutva, családjától eltávozik, a kedvezőbb esetben azért, hogy minden áron, kenyér után nézzen, de sokszor pusztán azért, hogy családjának szemrehányó tekintetétől megszabaduljon. Minő áldás lenne reá nézve ilyenkor olyan hely, a hol kellő felvilágosítást s utbaigazítást nyerne az-

íránt, hogy hogyan s hol szerezhet munkát, mely visszavezeti őt családjához! Mert ellenkező esetben menyire könnyen kerülhet oly társaságba, mely segíti ugyan ahhoz, hogy kenyérhez, sőt talán néhány órával azelőtt nem is remélt javakhoz jusson, de minő áron? Becsülete, szabadsága, sőt talán egész élete árán is!

Csak röviden kívántunk e helyen utalni azon veszélyekre, melyek a dolgozni akaró, de munkát nem lelő munkásra várnak. Az emberiség legáltalább számára nézve legtekintélyesebb osztályáról van szó. Oly intézmények létesítése, melyek által az ezen irányban felmerülhető bajoknak útját állják, feladatát, kell hogy képezze mindazoknak, kiknek kezébe van letéve a társadalom kormányzása.

A gyakorlati élet követelményei iránt kiválóan finom érzékre vall kereskedelemügyi miniszterünknek a legutóbbi napokban egyelőre Budapest fővárosához és a budapesti kereskedelmi és iparkamarához intézett leirata, melyben sürgös teendőnek jelzi az ipari munkaközvetítő intézeteknek mielőbbi létesítését. Központot kíván ezáltal létesíteni, mely hivatva lesz nyilvántartani a rendelkezésre álló munkát az ipari és kereskedelmi élet minden ágát illetőleg, hogy ezáltal lehetővé váljék mindenkinek, a ki munkát avagy munkást keres, minél rövidebb idő alatt teljesen megbízható s hiteles adatoknak beszerzése. A kezdeményezés egyelőre székesfővárosunkra, illetőleg az ottani kamarának területére szorítkoznék. A szervezést a kamarára kívánja bízni, de az ipari- és szaktestületek bevonásával. Hogy az érdeklődés minél szélesebb körökre kiterjedjen, az ügyek intézését választmányra kívánja ruházni, mely választmányban munkások is résztvegyenek. A miniszteri leiratnak egyik leglényegesebb pontja az, melyben kiköti, hogy a közvetítés ingyenes lesz. Az intézet felállítására a megejtett előzetes számí-

tások szerint évi 15000 forintra van előirányozva, mely költséget egyenlő részekben a kormány, a főváros s a kamara fedezné. A főfelügyeletet a miniszterium magának tartja fenn.

Az intézmény nálunk új, de a külföldön különféle alakokban már hosszabb idő óta áll fenn s az érdekeltek teljes meglegedésére működik. Fontossága ugy közgazdasági, mint társadalmi szempontból annyira szembeeszkő, hogy nem annyira a remélhetőleg legközelebb nálunk is nem csupán a fővárosban, hanem az egész országban végbemenendő életbeléptetésén, mint inkább azon kellene csodálkoznunk, hogy miért kellett oly soká várnunk reá?

A kezdeményezés immár megtörtént. Ha majdan a szervezés az egész országra nézve is keresztül lesz vite, bizonyára ki fog tűnni, hogy fentartása semmiféle költségtöbblettel nem jár, mert az erre fordított összegek bőven meg fognak térülni azon megtakarításokban, melyek a szocialisztikus mozgalmak fékentartásában és a fog- s fegyházak fentartásában elérhetők lesznek.

Belföld.

Brassó, szept. 18.

A budapesti francia főkonzul szombaton meglátogatta Széll Kálmán miniszterelnököt és megköszönte az óvintézkedéseket, a melyeket a hatóság a francia nemzet képviselőinek védelmére tett. A miniszterelnök ez alkalommal hangsúlyozta, hogy a magyar kormány a legmelegebb és legbarátságosabb érzésekkel van eltelve Franciaország iránt.

A József-műegyetem tanévének megnyitó ünnepét szombaton tartották meg s azon Wlassics Gyula miniszter is jelen volt.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter szombaton meglátogatta a pozsonyi kiállítást.

A főlegyházi néppárti kör legutóbb tartott értekezletén kimondotta, hogy az országos néppárttal mindennemű érintkezést megszakít. Végül elhatározta azt is, hogy gr. Zichy Nándor arczképét a körből eltávolítja.

Külföld.

Brassó, szept. 18.

A király szombaton reggel hat órakor Ferencz Ferdinánd főherczeggel és kíséretével Klagenfurtba érkezett a karintiai hadgyakoratokra, a hol 20-ig marad.

A francia kabinet még nem jutott egyetértésre Dreyfus szabadonbocsátása dolgában, úgy, hogy valószínűleg a keddi minisztertanács sem fogja elhatározni, hogy Dreyfus kegyelmet kapjon.

Magyarország és a nemzetiségek.

Brassó, szept. 18.

Ezen cím alatt a «Budapesti Hírlap» múlt szombati száma a következő cikket közli:

Magyarország nem Oláhország, sem Szászország, sem Tótország, sem Szerbország, hanem a magyarok által ezer év előtt meghódított és megalapított birodalom. Ez az állam nem lehet más, mint magyar s létezni megszűnik, ha nem volna magyar. Polgárai, kik e földön születtek, faj és nyelv szerint különböző nemzetiségekhez tartoznak; mégis egy hazában, egy államban egységes politikai nemzetet tesznek — mind magyarok.

Ez nagyon régi elv. Történetünk és törvényünk, alkotmányunk így tartotta kezdetől fogva. Kivétel volt csak Horvátország s az unió előtt Erdélyben a három náció, magyar, székely és szász. De nemzetiségi kérdést 1848 előtt nem ismert a magyar törvényhozás s a nemzeti egységet helyreállította a 67-iki kiegyezés. Azóta is minden törekvés, az országot és nemzetet szétdarabolni nemzetiségek szerint s felosztani nyelvetterületekre, hajtórést szenvedett a hazafiak ellentállásán, a kormányzók erélyességén és a király bölcsességén. Nem lesz Magyarországból föderalisztikus állam, nemzetiségek szövetséges állama.

Magyarok vagyunk és azok is maradunk.

Mocsonyi Sándor egy gazdag és előkelő oláh, eszes és művelt, régebben a magyar képviselőház tagja ezzel a felfogással szemben Ráczhoz intézett levelében a tagadást szegezi ellenünk s az oláh nemzeti párt politikáját, a passzív ellentállást újra proklamálja. Ez lényegében nem egyéb, mint tagadása a magyar államnak; visszavonás, az alkotmány és a közélet közösségétől és szervezése az oláhoknak egy külön csoportban, hogy ellentálljanak a magyar államiság eszméjének, nem tegyveres erőszakkal, de különválással.

Mocsonyi és társai felelősek azért, ha szakadás van az oláhok nagy része és Magyarország többi honpolgárai között. Az erők ez ellentétéből több kára van az oláhnak, mint a magyarnak s legtöbb a hazának és a közjónak. Csakhogy erről mi nem tehetünk. Hogy hova vezet az ellenszegülés, a gyűlölet és képzelődés eme politikája, látjuk a Bolcas Luczián esetéből, annak a kicsapott nagyváradi diáknak hazaáruló föltorgásából, ki a nemzetközi diákszövetség könyvébe nevét úgy írta be, hogy ő Romániához tartozik s egyszersmind bekebelezte Nagyváradot (Oradea-Mare) Erdélybe, ezt meg (Transylvanie) Romániába.

Mit szólnának a Románia kormányzói ahhoz, ha valamely csángó úgy írta be ne-

vét, hogy tanuló Jászvásárott (Jassy) Moldovában — Magyarországon? De a mi nemzetiségi tulzók gyönyörködnek az ilyen együgyű hazugságon s világos hazaáruláson. Hiszen mi oly szabadelvűek vagyunk, hogy mindezt tűrjük.

Elnézzük, hogy Brassóban a nemzeti lobogót roth-weiss-grüner Fetzennek nevezik a szászok s boltjaikban honi iparcikkeket árulnak a kétfejű császármadárral s német feliratokkal diszítve. Verseczen a legmagyarabb, magyar udvart tartó, magyarul beszélő Erzsébet királyné emlékszobra alá német felírást tűznek: Königin von Ungarn. Budapesten a tót lutheránusok követelik, hogy Turóczban csak tótul legyen szabad beszélni az esperességi gyűlésen és minden okmány is tótul állíttassék ki. A katolikus püspökök értekezletén az oláh püspökök nem akarnak a magyar katolikus autonomia szervezetében résztvenni.

A németek pedig megkövetelik, hogy összes középiskoláinkban kötelező tantárgy legyen a német. Kötelező a magyar fővárosi elemi iskoláiban is, sőt tanítási nyelv a katonai hadapródiskolákban. Mégis azzal vádolnak bennünket Európa előtt, hogy a nemzetiségeket elnyomjuk. Mi, kik német, szerb és oláh gimnáziumokat tűrünk, sok ezer népiskolában a gyermekeket anyanyelvükön taníttatjuk s öt-hatféle nyelven engedünk iszentiszteletet tartani a templomokban. Mi magyarok, kik mindenféle nemzetiségi sajtót hagyunk izgatni a haza, az állam és a magyar nemzet ellen napról-napra, mert a közös szabadságot tiszteljük, megosztjuk s egyenlő jogvédelemben részesítjük akkor is, ha ellenünk fordul.

Mit szólnának oláh testvéreink, ha úgy tennénk, mint a németek Brombergben, Poroszországban, mely város lengyel vidéken fekszik és százötven márká büntetést szabott azokra a szülőkre, kik gyermekeiket lengyel nyelvre taníttatják. Ha mi így tennénk Kolozsvárott, Deésen és Déván, hogy a mely szülő oláh nyelvre taníttatja gyermekeit, 75 forint büntetést fizet, mit szólna Mocsonyi és Rácz?

Ha mi úgy bánnánk el a Tribunával és a Narodnie Novinevel, mint az oroszok Finnországban a svéd és finn nyelven megjelenő lapokkal, mivel ezek a finnek öröklött alkotmányos jogai és nemzetisége mellett küzdenek az oroszosítás ellen, hogy betiltja és felfüggeszti a lapokat — vajjon meddig élne még a nemzeti sajtó Magyarországon? Vagy ha úgy cselekednénk, mint a csehek Prágában és Znaimban, hogy elverik a németeket, ha ezek tagadják, hogy Csehország a cseheké és a cseh nyelv legyen az uralkodó; akkor persze tótok és horvátok nem tartanának bennünket barbároknak, hanem művelt és civilizált népnek, mint a csehek.

De minthogy mi hosszan tűrő, sok szabadságot engedő és ellenségeinket kimélő nép vagyunk, ezért nemcsak itthon sértenek és gyaláznak meg kennünket, a kiknek kötelességük lett volna velünk együtt érezni, mert egy házban laknak és egy kenyeret esznek velünk; hanem folyvást megrágalmaznak a külföld előtt is és szervezkednek, hogy elszakadjanak. Csak az alkalmat lesik dákorománok és pánszlávok, hogy föladják hazájukat, Magyarországot.

Ezekkel az üzelmekkel szemben, melyek évtizedek óta folynak és gyöngítik a magyar állam erejét és tekintélyét, a kormány nem maradhat örökké tétlen. A passzív ellentállás politikájának, melyet Mocsonyi hirdet, legjobb segítője a passzív sem-

mittevés politikája, melyet Tisza csinált. — Magyarországnak, sajnos, harmincz esztendő óta nemzetiségi politikája egyáltalán nincs, de a nemzetiségeknek van. Az új rendszer, az új kormány éppen az osztrák viszonyok miatt is kénytelen lesz a gondatlansággal fölhagyni és magyar nemzeti politikát csinálni.

E. M. K. E.

Brassó, szept. 18.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület tegnap tartotta rendes évi közgyűlését Gyulafehérvárott.

A gyűlés az eddig tartottak között a népesebbek közé tartozott. A vidékről mintegy 150-en jelentek meg. Ott voltak a többek között: gróf Béli Ákos Kolozsmegye főispánja, az E. M. K. E. elnöke, gróf Kornis Viktor, gróf Kun Géza, gróf Bethlen Sándor, b. Jósika Lajos, b. Feilitsch Arthur; a három erdélyrészi magyar püspök: gr. Majláth Gusztáv r. kath., Ferencz József unitárius és dr. Bartók György ref. püspök; Fekete Gábor kir. ítélőtáblai bíró, Szvacsina Géza kolozsvári polgármester, Réthy Lajos tanfelügyelő, dr. Herrmann Antal igazgató, dr. Csernátóni Gyula kir. tanfelügyelő, Szilágyi Albert deési polgármester, Geréb Béla marosvásárhelyi polgármester, Zeyk Daniel alsó-fehérm. főispán, Csató János alsó-fehérm. alispán, Kovács Gyula nagyenyedi polgármester, Deák Gerő szászvárosi gymn. tanár, Szilágyi Farkas nagyenyedi ref. lelkész, nyolcz országgyűlési képviselő stb.

Brassóban ott voltak: dr. Vajna Gábor ügyvéd választmányi elnök, Moór Gyula főesperes, dr. Zakariás János ügyvéd és dr. Kelen Albert orvos.

A vendégek már szombaton este érkeztek meg, a legnagyobb rész azonban tegnap d. e. 9 óra 15 pkor, a mikor is Novák Ferencz gyulafehérvári polgármester által fogadtattak és üdvözöltettek a pályaudvaron. A menet azután bevonult a városba, a hol a «Hungaria» szálloda előtt dr. Elek Viktort ref. esperes, választmányi alelnök üdvözölte az érkezőket, élükön gr. Béli Ákos főispán Emke elnököt, a kinek a nagyszámúban összegyűlekezett hölgyektől körülvéve, a hölgyválasztmány nevében annak elnöke virágcsokrot nyújtott át. D. e. 11 órakor az Emke zászlója alatt felvonultak a tagok a várba, a hol a róm. kath. főgymnasium tornatermében tartatott meg a közgyűlés. A r. kath. főgymnasium előtt Ávéd Jakó igazgató üdvözölte az érkezőket.

A közgyűlés megnyitása előtt küldöttség ment gr. Majláth Gusztáv r. kath. püspökért, a ki a gyűlésen mondandó ünnepi beszéd megtartására lett telkerve. Midőn a püspök megérkezett, gr. Béli Ákos elnök az Emke állapotának rövid előterjesztésével megnyitotta a közgyűlést. Dr. Bartók György ref. püspök indítványozta, hogy az elnöknek szavazzon a közgyűlés köszönetet, beszédét pedig a jövő évi titkári jelentésbe vegyék fel. Elfogadták. Ezután gr. Majláth Gusztáv róm. kath. püspök megtartotta emlékbeszédét Erzsébet királyné felett. Beszélt a királyné vallásos lelkületéről és arról, hogy vallásos műveltségre van szükség, hogy ellensúlyozható legyen a modern philosophia, a mely istentelen tanokat hirdet; a szocialdemokrácia, mely istentelen beszédekkel bujtogat és az anarchia, a mely gyilokkal támad a tekintély és jogrend ellen. Dr. Mo-

hay Sándor orsz. gyűlési képviselő indítványára ezután elhatározták, hogy ő Felségéhez hódoló táviratot küldenek, gr. Majláth püspöknek köszönetet mondanak és beszédét a jövő évi jelentésben kinyomtatják.

Előterjesztett az évi jelentés, a melyet a számadással, költségvetéssel és a számvizsgálóbizottságnak jelentésével együtt felolvasottnak tekintettek és tudomásul vettek és a választmányoknak a főtitkárnak köszönetet szavaztak.

Következtek a választások. Az összes eddigi tisztviselők és választmányi tagok újból megválasztottak, az elhunyt Kovács m. vásárhelyi apátplebánus helyére dr. Bartók György ref. püspököt választották meg választmányi tagnak.

Ezután a közgyűlés véget érve, tagjainak egy része együttesen tisztelegtek gr. Majláth G. r. kath. püspöknek, gr. Beldi A. és gr. Kun Géza tiszteletbeli elnöknek b. Feilitsch Arthur vezetésével.

Délután 2 és fél órakor nagy díszebéd volt 270 terítéssel a Hungária szálló nagy termében.

A díszebéden felköszöntöket mondtak: gróf Beldi Ákos a királynak; gróf Kornis Viktor a kormányra; Zeyk Dániel az Emke elnökére; gr. Kun Géza Majláth G. püspökre; b. Feilitsch Arthur a két prot. püspökre; dr. Mohay Sándor a diszelnökre gr. Kun Gézára; Szalay Imre miniszteri tanácsos, muzeumi igazgató a hazafias egyesületekre; Novák Ferencz polgármester az Emke tagjaira; Fekete Gábor Gyulafehérvárra; dr. Ujfalussy József Zeyk főispánra; Zeyk Dániel az orsz. képviselőkre; dr. Bartók György püspök a katonaságra; Sándor József a hölgyekre; Szvacsina kolozsvári polgármester gr. Kornis alelnökre; Ferencz József püspök a sajtóra; dr. Elekes Viktor az Ekére. Ezen hivatalos tósztok után beszélt még dr. Mohay Sándor, dr. Zakariás János, Fenyvesi Soma.

A közebed körülbelül 6 órakor végződött. A vendégek egyrésze még aznap hazautazott, Másrésze ma reggel részint Detonátára, részint Algyógyra rándult ki.

HIREK.

Brassó, szept. 18.

— A király köszönete. Ő cs. és kir. apostoli Felsége legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy Brassó vármegye főispánjának, valamint az előtte megjelent hatóságok, hivatalok és küldöttségeknek legfelsőbb születésnapja alkalmából kifejezett üdvözlésükért a legmelegebb köszönet nyilvánítások.

— Adomány. A király G e n c s y Gyula budapesti 1. honvéd huszárezredbeli főhadnagynak a címzetes századosi jelleget adományozta.

— Gróf Bethlen András emlékezete. A brassói ev. ref. egyház tegnap délelőtt kegyeletos egyházi ünnepélyt rendezett elhunyt kiváló főgondnokának gróf Bethlen Andrásnak emlékeztetére. Az ünnepségen, mely az ev. ref. templom csarnokában folyt le, nagy és előkelő közönség vett részt. Ott voltak többek közt a néhai gróf fivére gr. Bethlen László testőrtiszt s két nővére, kik a család számára fentartott helyen ültek. Ugyanott foglalt helyet ürmösi Maurer Mihály főispán is, az elhunyt gróf benső barátja. Továbbá jelen voltak: a vármegye képviselőjében dr. J e k e l Frigyes alispán, a város részéről H i e m e s c h

Ferencz polgármester, a törvényszék, pénzügyigazgatóság, mérnöki kar, iskolák, erdőfelügyelőség s még számos hivatal képviselői és számos magánember, férfi és nő vegyesen. A hadsereget H e i m Ferencz honvédezredes és számos honvédtiszt képviselte. A gyászbeszédet P é c h y Árpád ev. ref. lelkes mondotta nagy hatással. Beszédében jellemezte Bethlen András gróf pályáját, jellemének kiemelkedő vonásait, az embernek, polgárnak, hazafinak és egyháza hű fiának korszakos érdemeit. A szónoklat több helyen költői szárnyalást vett s mély benyomást keltett. Az ünnepi hangulatot méltón egészítette ki az egyházi énekkarösszehangzatos éneke, a melyet Saja Viktor karnagy vezetett.

— Kardpárbaj. A múlt hét végén a helybeli honvédlaktanyában S c h a d t tartalékos hadapród tiszthelyettes és B e n k ő önkéntes kardpárbajt vívtak. A párbaj Schadt tiszthelyettes könnyebbszerű megsebesülésével végződött. Okot a párbajra gyakorlat alatt történt összeszólalkozás szolgáltatott.

— Átváltozó levelezőlapok. Az óriási mérvben elterjedt levelezőlap-sport hová tovább exotikusabb levelezőlapokat állított elő. Lapunk kiadóhivatala ép ma kapott nagyobb mennyiségű s szerfölötte érdekes és mulattató átváltozó levelezőlapokat, a melyek gy-egy mythologiai alakot ábrázolnak, de ha a világosság vagy lámpa felé tartjuk, akkor egészen más alakokat látunk. A csinos kiállítású és kivitelű, átlátszó és átváltozó levelezőlapokat ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Telefon. K a m n e r Károly konyha-berendezési, üveg-és porcellánáru-kereskedése 207 hívó számmal bekapcsoltatott a távbeszélő hálózatba.

— Kedélyes estély. A brassói vas-és fém munkások önképző és önszervező szakszervelete f. évi szeptember hó 23-án (szombaton) az »O r i e n t« szalloda nagytermében tánczoszoruval összekötött kedélyes estélyt rendez. Szinre kerülnek: magyar, német és román szindarabok és jelenetek. A tiszta jövedelem az egyleti pénztár javára fordítatik. Jegyek előre válthatók az egyletitagnoknál és este a pénztárnál. Az estély kezdete fél 8 órakor lesz.

— Verekedések és csendáborítás. Szombaton este öt kocsislegény a Hosszú utcában összeszólalkozott egy szabadságolt tűzrel. Az összeszólalkozás vége az lett, hogy a kocsisok a tűzér fején több sebet ejtettek. A kocsisokat a rendőrség letartóztatta és ma átadta a bíróságnak. A megsebesült tűzért a katonai kórházba vitték. — Szász András kocsislegényt a tegnap este utcai duhajkodás miatt egy rendőr letartóztatta. A duhajkodó legény ellenszegült a rendőrének s e miatt ma átkísérték az ügyészséghez. — Sirbu Ilie kőbányai munkás mint verekedő ember volt ismeretes, a ki kötekedő természeténél fogva mindenkivel összetűzött. Tegnap este is ily módon akadt össze Barbutz Emiliánnal, a kit ennek kapuja előtt megpofozott. Barbutz Ilie sem maradt adós, mert beszaladt szobájába s onnan egy kézi baltával kirohanva, Sirbu Ilie a balta élével a balszeme táján megvágta. Barbutzot, a rendőrség letartóztatta, Sirbut a kórházba vitték, a hol sebeit bekötözték és elbocsátották.

— Örökbe-adó. Családi körülmények miatt egy 7 éves román kath. leányka azonnal örökbe-adó. Bővebb felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

— Status-gyűlés. Az erdélyi román kath. Status idej közgyűlése október 23-án fog Kolozsvárt megtartatni.

— Jókai házassága. J ó k a i Mór szombaton délelőtt a főváros Gyár-utcai anyakönyvi hivatalában feleségül vette Nagy Bellát, a Vigszinház tagját, Grósz Mór gépész és neje Flamm Éva huszesztendős lányát. Az új házaspár még szombaton délután Olaszországba — valószínűleg Sziciliába — utazott.

— Faeladás. A lókodi (Udvarhelymegye) közbirtokosság tulajdonát képező 19.580 frtra becsült lucztyenyőerdő árverezése október 4. d. e. 10 órájára van kitűzve, Lókod községében.

— A műipar. A műipar és iparművészet jelszavai mind szélesebb körben hódítanak. A mi természetes is. A nagy művészek nagy mestereinek alkotásait kevesen élvezhetik. Messze, idegen földeken, szétszortan, gyűjteményekben vagy magányosok szalonjaiban állanak, hol hosszú és költséges út árán, s így ritkán és keveseknek megközelíthetők. S az élet sivárságában folyton és egyre jobban szomjazzuk a szépet, a művészt, a mi lelkünket ne elfoglalja, hanem betöltse, ne munkára indítsa, hanem pihentesse, ne lenyűgözze, hanem fölemelje. Nem nagy dolgokban, drágaságokban kívánunk gyönyörködni, mihez nem igen juthatnánk el, mindennapi dolgos életünkkel nem is férne össze egy külön nagy művészeti világ külön élete, élvezése, mert elvonna a gyakorlati élet mindennapi tennivalóitól. A mindennapi élet aprólékos eszközeit kívánjuk csinosakká tenni, összeolvasztva az ipar tevékenységét a művészet igényeivel. Szobánk, butoraink, evőeszközeink legyenek csinosak, szép formájúak. Sok embernek van ily szép eszközökre szüksége, nem készítheti többé kézzel a művész, de ha sokféle megoszlik a termék, a nagy választék nagy változatosságot is teremt. A villany és gőz modern ereje kínálja óriás hatalmát, hogy a művész mintáját megezerszerezze. Csak az eszköz s a termék nagy száma új, az eszme régi, mint helyes törekvéseink legnagyobb része. A műipari cikkek legelső szerencsés kezű alkotói Hellas földjén éltek, de más szocialis viszonyok másképen dolgoztak, csak a gazdagok számára, pusztán kézzel, csekély számú értékes tárgyat. De minden legkisebb eszközük is a művészi szem és gondos kéz nyomát viseli magán. Hogy a művészet mennyire értékesülhet az ipar alkotásain, fényesen bizonyítja az a Lonorebusban őrzött remek korinthusi váza, melynek hű színes mását a Nagy Képes Világtörténet 37. füzeté hozza. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt; füzetként is kapható 30 kr-áival. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

— Egyedüli az országban, mely alapos szakavatottsággal a sportdivat és szövöttárukkal foglalkozik és megküldi a kutyák nyomán irt (Sport-Világ) foot-ball szabályokat a katalógusukkal a Plökl és Haas cég, Budapest, Andrássy-ut 13, kiknek raktárak: különféle alsó tricotok (original Jaeger), harisnyák, sapkák, kötött sweaterek és száraz téli és nyári idényre, továbbá gyönyörű versenydresszek, tricotok iskola-, torna- és atletikához. Megbízható uri fehérművek (csak mérték után). Foot-ball ruházatkodás Turista felszerelés. Bajor hátizsák (2.50) erdészeknek és vadászoknak.

— Irnoki, felügyelői vagy ehhez hasonló állást azonnali belépésre keresek. Cím: a kiadóhivatalban.

Ügyszám 645/1899.

Arverési hirdetemény.

Ezennel közhírré teszem, miszerint brassói lakos termény nagykereskedő Mátyás József és érdektársai megkeresése folytán folyó évi szeptember hó 23-ikán és a közvetlen következő tíz hétköznapon mindenkor délutáni 3 órakor a magyar királyi államvasuti brassói főállomás pályaudvarában 169 waggon Zanesco G. M. által vásárolt de át nem vett préselt széna — a vasuti kocsikba lerakva és hivatalosan mérlegelve napontai 15—15 waggon mennyiségben (csak az utolsó árverési napon tizenhat waggonként) minden 15 waggonnyi részlet o. é. 4200 frt. árban kikiáltása és előleges 5% bántpénz kikötése mellett a legtöbbet ígérőnek a vételárnak azonnali készpénzbeni lefizetése ellen el fog adatni.

Brassó, 1899. évi szept. hó 14. napján.

Schnell Károly,
kir. közj.

Keresek

társat, a ki esetleg személyesen is közreműködik egy biztos és jó forgalmu üzlethez a helybeli piacon 3—4000 frttal rögtöni belépésre. Kimutatható legkevesebb 3—4000 frt évi tiszta jövedelem; abszolút semmi Risiko sincsen.

Szives ajánlatokat kérek e lap kiadóhivatalába „Discretio 63441” szám alatt küldeni.

Sz. 13577—1899.

Hirdetemény.

Brassóban (Ó-Brassó hosszú Furlek) a város által építeni szándékolt első osztályu normál laktanyánál alább felsorolt teljesítendő építési munkálatok biztosítása céljából 1899 évi október hó 14-én d. e. 10 órakor a városi tanácsházban zárt írásbeli versenytárgyalás tartatik és pedig:

1. Föld- és kőmives munka	151700 frt
2. Beton munkák	13000 „
3. Tető befedés Thomán féle hornyolt cement lapokkal lécceléssel együtt	9450 „
4. Kőfaragó munkák	2600 „
5. Ácsmunkák	41000 „
6. Asztalos munkák	15900 „
7. Mázólok munkák	4400 „
8. Lakatos munkák	16900 „
9. Üveges munkák	3800 „
10. Bádógos munkák	3800 „
11. Festő munkák	650 „
12. Burkoló munkák	2650 „
13. Különféle 1 [keresztiszelvényü hengerelt és szögecselt vastartók, 10—12 m/m-nyi erős hengerelt alátétlemezek, Griedl féle szelvényü hullámllemezek, üres öntött vasoszlopok, öntött vasárnyékszkek levezető csövek, kovácsolt vaspadlás ablakok és vizelekagylók.	30200 „
14. Szellőztetésre berendezett vaskályhák és közönséges vaskályhák szállítása és felállításával együtt teljesen készen	4600 „
15. Agyagcsövek szállítása elhelyezéssel és szereléssel	950 „
16. Ablak redőnyök szállítása és szerelése	300 „
17. Mázólt kőagyascsövek szállítása fektetéssel és földmunkával együtt	2600 „
Összesen	304500 „ o. é.

A munkák együttesen egy vállalkozónak vagy a külön munkanemek külön külön vállalkozóknak tognak kiadatni.

Erről vállalkozni szándékozók azon felhívással értesítettnek, miszerint 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt írásbeli ajánlatukat legkésőbb 1899. október 14-én, közép-európai idő szerint d. e. 9 óráig Schnell Alfred városi tanácsnok urnál annál inkább adják be, mert később beérkező vagy pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokhoz az illető munkanemre tett előirányzati összegnek 5%-a mint bántpénz készpénzben vagy pedig óvadékképes értékpapirokban csatolandó s az ajánlattevő lakásának pontos megnevezése mellett sajátkezüleg aláírandók.

Az ajánlatokban a költségvetési árakból az árendemény százalékokban valamint a teljes vállalati összeg számokkal és betűkkel kiírandó; az ajánlatnak tartalmazni kell azonkívül, hogy a vállalkozó az ajánlati és szerződési feltételeket ismeri és ő azoknak magát teljesen aláveti.

A vonatkozó építési tervek, műszaki leírás, költségvetések, városi egységárak, továbbá az ajánlatok benyújtása alkalmával a vállalati egységárak kiszámításánál számba veendő változások jegyzéke, valamint a részletes ajánlati és szerződési feltételek a versenytárgyalás napjáig Schnell Alfred városi tanácsnok ur irodájában betekintheők, illetve lemásolhatók.

Brassó, 1899. augusztus hó 30-án.

A városi tanács.

Naponta friss töltés légnyomással!

A világ legfinomabb és legegészségesebb
söre

„Pilseni Ősforrás” három kerekű biciklin

már öt üveg megrendelésnél is franco házhoz szállítja a

pilseni sörcsarnok

431 (1—3,

Kapu u. 25. Telephon 134.

Szám 3721/99. tkv.

Arverési hirdeteményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a Grama Jakab Anna s társai végrehajtónak Marginea Samoile Eva végrehajtást szenvedő elleni 69 frt 65 kr. tokekövetelés és járul. iranti végrehajtási ügyében a Sárkányi kir. járásbíróság területén levő Va on fekvő a vádi 13 sz. újkvben Cezgarea Juon özv. Marginean Stanislavne, Grama Jakab Anna férj. Boérné, kiskoru Grama Jakab és Cezgaria Juon ui Juon neven álló

1130/1	9 frt	4089	5 frt	6471/2	5 frt
1334	17 frt	4097	5 frt	7076	19 frt
1578	7 frt	4685	3 frt	7613	15 frt
1591	7 frt	5020	9 frt	7626	10 frt
1594/2	4 frt	5142	3 frt	7639	5 frt
1692	3 frt	5307	13 frt	7669/1	15 frt
1699/1	10 frt	5319	8 frt	7687	13 frt
1742	12 frt	5327	10 frt	8064/1	18 frt
2022	3 frt	5774	10 frt	8069/1	18 frt
2444	35 frt	5792	32 frt	8121/1	5 frt
2861/1	7 frt	5834	1 frt	8134/1	5 frt
3028	15 frt	6183/1	7 frt	8148/1	6 frt
3226	3 frt	6209	14 frt	8314	17 frt
3374/4	31 frt	6274	12 frt	8459/2	11 frt
3442	7 frt	6367/1	24 frt	8855	11 frt
3535	4 frt	6455	4 frt	9000	8 frt
3921	11 frt	6465	3 frt		

z árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1899 október hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Váadon megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának %-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árlólyammal számított es az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Fogarasi 1899 évi június hó 16 napján.

Nadudvary

VALÓDI
LINOLEUM
PADLÓZOMÁNCZ

Fontos háziasszonyoknak!
puha padlóra minden színben.

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetetlen tartóssága.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utánszatokat kaptak a vevők, Ágyelmeztőlük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csakis Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a vas lovag védjeggyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.

